

77. sz. Egyezmény

a gyermekek és fiatalok ipari munkára való alkalmasságát megállapító orvosi vizsgálatról

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Montrealban, és amely 1946. szeptember 19-én huszonkilencedik ülészakára ült össze, és

Miután úgy határozott, hogy elfogad a gyermekek és fiatalok ipari munkára való alkalmasságát megállapító orvosi vizsgálatra vonatkozó különböző javaslatokat, amely kérdés az ülés napirendjének harmadik pontjaként szerepelt, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat egy nemzetközi Egyezmény formájában adja közre,

a mai napon, 1946. október 9-én, elfogadja az alábbi Egyezményt, amely „A fiatalok orvosi vizsgálatáról (ipar) szóló 1946. évi Egyezmény” néven idézhető:

I. Rész

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

1. A jelen Egyezmény alkalmazandó az állami és magántulajdonban lévő iparvállalatokra, vagy az ilyen vállalatok működésével kapcsolatban foglalkoztatott, vagy ott dolgozó gyermekekre és fiatalokra.

2. A jelen Egyezmény szempontjából "ipari vállalatnak" kell tekinteni többek között:

- (a) a bányákat, kőbányákat és a föld kincseinek kiaknázására szolgáló egyéb üzemeket;
- (b) azokat a vállalatokat, amelyekben termékeket készítenek, átalakítanak, tisztítanak, javítanak, díszítenek, dolgoznak fel, vagy eladásra tesznek alkalmassá, illetve bontanak le, vagy semmisítenek meg, továbbá az olyan vállalatokat, amelyekben anyagokat alakítanak át, ideértve az anyagok lebontásával foglalkozó vállalatokat, ideértve a hajóépítő, valamint az elektromos áram vagy bármilyen más hajtóerő előállításával, átalakításával és továbbításával foglalkozó vállalatokat;
- (c) az építkezési és polgári műszaki munkálatokkal foglalkozó vállalatokat, ideértve az építési, tatarozási, karbantartási, átalakítási és bontási munkálatokat;
- (d) a közúti, vasúti, belvízi és légi személy- vagy áruszállítással foglalkozó vállalatokat, ideértve az áruknak kikötőkben, rakpartokon, lerakodóhelyeken, raktárakban vagy légi kikötőkben való kezelését intéző vállalatokat is.

3. Az illetékes hatóság állapítja meg a határvonalat egyrészt az ipar, másrészt a mezőgazdaság, a kereskedelem és az egyéb, nem ipari jellegű munkák között.

2. cikk

1. Gyermeket és tizennyolc éven aluli fiatalokat valamely iparvállalat csak akkor foglalkoztathat, ha alapos orvosi vizsgálat alkalmasnak találta őket a tervezett munkakörre.

2. A munkaköri alkalmasságot megállapító orvosi vizsgálatot az illetékes hatóság által elismert, képezített orvosnak kell végeznie, és a vizsgálat eredményét vagy orvosi bizonyítvánnyal, vagy a munkavállalási engedélyre vagy a munkakönyvbe bevezetett záradékkal kell tanúsítani.

3. A munkaköri alkalmasságot tanúsító okmány:

- (a) meghatározott munkafeltételek esetében bocsátható ki,
- (b) kiállítható egy meghatározott munkakörre vagy több olyan munkakörre, illetőleg foglalkozási csoportra, amelyek az egészség szempontjából hasonló kockázattal járnak, feltéve, hogy ezeket a foglalkozásokat, illetőleg foglalkozási csoportokat az a hatóság határozta meg, amelynek hatáskörébe a munkaköri alkalmasságot megállapító orvosi vizsgálatról szóló nemzeti jogalkotás végrehajtása tartozik.

4. Az ország jogalkotása határozza meg a munkaköri alkalmasságot tanúsító okmány kiállítására illetékes hatóságot, és szabályozzák a szóban forgó okmány kiállításának és kiszolgáltatásának módozatait.

3. cikk

1. A gyermekeknek és fiataloknak az általuk végzett munkára való alkalmasságát tizennyolc éves korukig orvosi szempontból ellenőrizni kell.

2. A gyermek vagy fiatal további foglalkoztatására csak egy évnél nem hosszabb időszakonként megismételt orvosi vizsgálat alapján kerülhet sor.

3. Az egyes országok jogalkotásában

- (a) szabályozni kell azokat a különleges körülményeket, amikor az orvosi vizsgálatot az évi vizsgálaton felül, vagy annál rövidebb időszakonként meg kell ismételni annak érdekében, hogy az orvosi ellenőrzés hatékonysága biztosítva legyen, figyelembe véve a munkával járó kockázatokat, illetőleg a gyermeknek vagy fiataloknak az előző vizsgálatok alkalmával észlelt egészségi állapotát; vagy
- (b) fel kell hatalmazni az illetékes hatóságot arra, hogy kivételes esetekben újabb orvosi vizsgálatot rendelhessen el.

4. cikk

1. Olyan munkák esetén, amelyek az egészség szempontjából fokozott kockázattal járnak, a munkaköri alkalmasságot megállapító orvosi vizsgálatot és az újabb időszaki orvosi vizsgálatokat legalább huszonegy éves korig meg kell követelni.

2. A nemzeti jogalkotásban meg kell határozni azokat a foglalkozásokat, illetőleg foglalkozási csoportokat, amelyekre nézve az alkalmasságot megállapító orvosi vizsgálat legalább huszonegy éves korig kötelező, vagy megfelelő hatóságot kell felhatalmazni az ilyen foglalkozások, illetőleg foglalkozási csoportok meghatározására.

5. cikk

Az előző cikkekben megkövetelt orvosi vizsgálatok semmilyen költséggel sem járhatnak a gyermek, a fiatalkorú vagy szülei terhére.

6. cikk

1. Az illetékes hatóságnak megfelelő intézkedéseket kell foganatosítania az olyan gyermekek és fiatalkorúak más pályára való irányítása, illetőleg fizikai és szakmai rehabilitációjának biztosítása érdekében, akiknél az orvosi vizsgálat bizonyos típusú munkára való alkalmatlanságot, testi fogyatékoságot vagy korlátozottságot állapított meg.

2. Az illetékes hatóság határozza meg a fenti intézkedések jellegét és kiterjedését; e célból együttműködést kell kialakítani, és hatékony kapcsolatokat kell fenntartani a munkaügyi, egészségügyi, oktatásügyi és népjóléti szervek között, hogy a kérdéses rendszabályok végrehajtása biztosítható legyen.

3. Az ország jogalkotása előírhatja, hogy az olyan gyermekeknek és fiatalkorúaknak, akiknek a kérdéses munkakörre való alkalmasságát nem ismerték el kétséget kizáró módon

- (a) ideiglenes, korlátozott időtartamra érvényes munkavállalási engedélyt vagy orvosi bizonyítványt adjanak, amelynek lejártakor a fiatal munkavállaló köteles újabb vizsgálatnak alávetni magát,
- (b) olyan engedélyt vagy bizonyítványt adjanak ki, amely különleges munkafeltételeket ír elő.

7. cikk

1. A munkaadó köteles a munkaköri alkalmasságot tanúsító orvosi bizonyítványt, illetőleg a munkavállalási engedélyt vagy munkakönyvet, amely azt bizonyítja, hogy a kérdéses munkakörrel szemben nem áll fenn orvosi ellenjavallat, megőrizni és a munkaügyi felügyeleti szervek rendelkezésére bocsátani úgy, ahogy azt az ország jogalkotása előírja.

2. Az ország jogalkotása határozza meg azokat az egyéb felügyeleti módszereket, amelyek alkalmasak a jelen Egyezmény szigorú végrehajtásának biztosítására.

II. RÉSZ

BIZONYOS ORSZÁGOKRA VONATKOZÓ KÜLÖNLEGES RENDELKEZÉSEK

8. cikk

1. Ha valamely tagállam területe nagy kiterjedésű olyan vidékeket foglal magában, ahol az alacsony népsűrűség vagy a fejlettség szintje miatt a jelen Egyezmény rendelkezései az illetékes hatóság megítélése szerint nem alkalmazhatók, a hatóság kizárhatja az Egyezmény alkalmazását az említett vidékekre, akár általánosságban, akár olyan kivételekkel, amelyeket bizonyos vállalatokra vagy foglalkozásokra indokoltnak tart.

2. Minden tagállam köteles a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Alapokmányának 22. cikke értelmében a jelen Egyezmény végrehajtásáról előterjesztendő első éves jelentésében megjelölni mindazokat a vidékeket, amelyekre nézve alkalmazza a jelen cikk rendelkezéseit.

Azontúl egy tagállam sem veheti igénybe a jelen cikk rendelkezéseit más vidékekre nézve, mint amelyeket ily módon bejelentett.

3. Minden tagállam, amely a jelen cikk rendelkezéseit alkalmazza, köteles későbbi éves jelentéseiben megjelölni azokat a vidékeket, amelyekre nézve lemond arról a jogáról, hogy a szóban forgó rendelkezéseket igénybe vegye.

9. cikk

1. Minden tagállam, amely a jelen Egyezmény ratifikálásáról intézkedő törvény vagy rendelet meghozatala előtt még nem alkotott jogszabályt a gyermekek és fiatalok ipari munkára való alkalmasságát megállapító orvosi vizsgálatról, a ratifikáláshoz csatolt nyilatkozattal a 2. és 3. cikkben előírt tizenhét éves életkor helyett tizenhét évnél alacsonyabb, de tizenhat évnél semmi esetre sem alacsonyabb életkort, a 4. cikkben előírt huszonegy éves életkor helyett pedig huszonegy évnél alacsonyabb, de tizenkilenc évnél semmi esetre sem alacsonyabb életkort írhat elő.

2. Minden tagállam, amely ilyen nyilatkozatot tett, azt újabb nyilatkozattal bármikor hatályon kívül helyezheti.

3. Minden tagállam, amelyre nézve a jelen cikk 1. bekezdése alapján tett nyilatkozat van hatályban, a jelen Egyezmény végrehajtására vonatkozó jelentésében minden évben közölni fogja, hogy milyen mértékben sikerült bármilyen előrehaladást elérni az Egyezmény rendelkezéseinek maradéktalan alkalmazása tekintetében.

10. cikk

1. A jelen Egyezmény I. Részének rendelkezései Indiára a jelen cikkben foglalt módosítások fenntartásával nyernek alkalmazást:

- (a) a szóban forgó rendelkezések mindazon területekre alkalmazást nyernek, ahol a rendelkezések végrehajtása az indiai jogrendszer hatáskörébe tartozik
- (b) iparvállalatnak tekintendők:
 - (i) gyárak, a gyárakra vonatkozó indiai törvények értelmében,
 - (ii) bányák, a bányákra vonatkozó indiai törvények értelmében,
 - (iii) vasutak,
 - (iv) mindazok a foglalkoztatások, melyek a gyermekek foglalkoztatásáról szóló 1938. évi törvény hatálya alá esnek;
- (c) a 2. és a 3. cikk rendelkezései gyermekekre és a 16. év alatti fiatalokra vonatkoznak;
- (d) a 4. cikkben a tizenkilenc év szavak helyébe a huszonegy év szavak lépnek;
- (e) a 6. cikk 1. és 2. bekezdése Indiára nem nyer alkalmazást;

2. A jelen cikk 1. bekezdésének rendelkezései az alábbi eljárás szerint módosítandók:

- (a) a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia minden olyan ülészakon, melyen a kérdés napirendre van tűzve, kétharmados többséggel elfogadhat a jelen cikk 1. bekezdésére vonatkozó módosító javaslatokat;
- (b) az ilyen módosító javaslatot a Konferencia ülészakának berekesztésétől számított egy éven belül, rendkívüli körülmények esetén tizenhét hónapon belül Indiában az

illetékes hatóság vagy hatóságok elé kell terjeszteni a módosító javaslatok törvényerőre emelése, vagy egyéb intézkedések céljából;

- (c) ha India elnyeri az illetékes hatóság vagy hatóságok hozzájárulását, a módosító javaslatok hivatalos ratifikációját közölni fogja a nemzetközi Munkaügyi Hivatal Főigazgatójával;
- (c) bármely ilyen módosító javaslat a jelen Egyezmény módosításaként nyer hatályt, mihamar India azt megerősítette.

III. RÉSZ ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

11. cikk

A jelen Egyezmény egyetlen rendelkezése sem érinti azokat a jogszabályokat, bírósági határozatokat, gyakorlatokat, valamint munkaadók és munkavállalók közötti megállapodásokat, amelyek a jelen Egyezményben megállapított feltételeknél kedvezőbb feltételeket biztosítanak.

12. cikk

A jelen Egyezmény hivatalos ratifikációit a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával kell közölni nyilvántartásba vétel céljából.

13. cikk

1. A jelen Egyezmény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tagállamai közül csak azokra nézve kötelező, amelyeknek ratifikációit a főigazgató nyilvántartásba vette.

2. Az Egyezmény azon időponttól számított tizenkét hónap múlva lép hatályba, amikor két tagállam részéről történt ratifikációt a főigazgató nyilvántartásba vette.

3. A továbbiakban a jelen Egyezmény minden további tagállamra nézve tizenkét hónappal azután lép hatályba, hogy a tagállam ratifikációját nyilvántartásba vették.

14. cikk

1. A jelen Egyezményt ratifikáló tagállam a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával egy nyilvántartásba vétel céljából közölt nyilatkozat útján mondhatja fel az Egyezményt első hatálybalépésének időpontjától számított tíz év elteltével. Az ilyen felmondás a nyilvántartásba vételét követő egy év elteltével válik hatályossá.

2. Az a tagállam, amely a jelen Egyezményt ratifikálta, és amely az előző bekezdésben említett tízéves időszak lejártá utáni egy éven belül nem él a jelen cikkben biztosított felmondási jogával, újabb tízéves időszakra kötelezettségben marad. Ezt követően minden tíz év elteltével mondhatja fel a jelen Egyezményt a jelen cikkben előírt feltételek szerint.

15. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet valamennyi tagállamát köteles értesíteni a Szervezet tagállamai által vele közölt valamennyi ratifikálás, illetve felmondás nyilvántartásba vételéről.

2. A főigazgató a második ratifikáció nyilvántartásba vételéről küldött értesítésével egyidejűleg felhívja a Szervezet tagállamainak a figyelmét az Egyezmény hatálybalépésének időpontjára is.

16. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója az előző cikkek rendelkezéseivel összhangban nyilvántartásba vett ratifikációkat és felmondásokat az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 102. cikke értelmében valamennyi részletükben nyilvántartásba vétel céljából megküldi az Egyesült Nemzetek főtitkárának.

17. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa az általa szükségesnek ítélt időpontokban jelentést terjeszt az Általános Konferencia elé a jelen Egyezmény helyzetéről, és megvizsgálja, kívánatos-e a Konferencia napirendjére tűzni az Egyezmény részleges vagy teljes módosításának kérdését.

18. cikk

1. Ha a Konferencia a jelen Egyezményt részben vagy egészében módosító új Egyezményt fogad el, akkor az új Egyezmény eltérő rendelkezése hiányában

- a) az új módosító Egyezmény valamely tagállam által történő ratifikálása, tekintet nélkül a fenti 14. cikk rendelkezéseire, *ipso jure* magában foglalja a jelen Egyezmény azonnali felmondását, amennyiben és amikor az új módosító Egyezmény hatályba lép;
- b) az új módosító Egyezmény hatálybalépésekor lezárul a jelen Egyezmény ratifikálásának lehetősége a tagállamok előtt.

2. A jelen Egyezmény jelenlegi formájában és tartalmával mindenképpen érvényben marad mindazon tagállamokra nézve, amelyek a jelen Egyezményt ratifikálták, de a módosító Egyezményt nem.

19. cikk

A jelen Egyezmény szövegének angol és francia változata egyaránt hiteles.